

Nyhedsbrev nr 2 fra Lise & Jep

Kan man strikke sig til værdighed?

Det korte svar er ja!

Lise har besøgt et par af strikkegrupperne, som hun selv har været med til at træne i at strikke huer m.m. for Coffee Beanies. De mødes flere gange om ugen og sidder sammen og strikker. Snakken går lystigt, og der er ikke langt til latter. En er ved at lære at strikke og må ind og finde læsebrillerne for at kunne slå masker op, en anden må pille op og starte igen, fordi der er talt forkert.

Da jeg spørger, hvad der er godt ved at strikke huer til danske kunder, er svarene næsten enslydende: "Nu behøver vi ikke spørge vores mænd om penge til alting. Vi har fået mere værdighed, fordi vi kan bidrage selv." En af kvinderne fortæller, at hun har købt en ny og sikker hoveddør til deres hus. En anden fortæller, hvor glad hun er for, at der er penge til skolematerialer og til nyt tøj.

Her er et lille interview med et par af kvinderne i Ngagara – en af menighederne i Bujumbura:

Niyibimpa Judith

Jeg er 58 år og gift. Min mand er på pension.

Jeg har ni børn og 11 børnebørn. Fire af mine børn bor stadig hjemme.

Hvad betyder arbejdet som strikker for dig?

Projektet her er rigtig godt. Det betyder udvikling for os kvinder. Vi kan tjene penge selv, og det giver os mere værdighed, at vi ikke skal bede vores mand om penge til at købe tøj, hygiejnebind osv. til os selv. Før skulle vi spørge om lov til at købe de ting.

En af mine døtre er også ved at lære at strikke nu.

For nogle af de penge, jeg har tjent ved at strikke, har jeg købt en god og stærk dør til mit hus.

Jeg kan strikke fem huer om ugen.

Ndabona Mado Samvura (Mama Mado)

Jeg er 65 år og enke, min mand døde for et år siden.

Vi har levet som flygtninge i Congo (efter folkemordet i Rwanda i 1994), og vi kom til Burundi i 2013.

Jeg har egentlig 10 børn. De fire af dem bor her ved mig, men de seks andre er voksne og blev i Congo, da vi rejste hertil.

De fire, der bor ved mig, er to drenge og to piger, og de er allesammen færdige med sekundærskolen, men jeg kan ikke skaffe penge til, at de kan læse videre.

Hvad betyder arbejdet som strikker for dig?

Det betyder rigtig meget. Jeg har haft det svært, fordi jeg har levet mange år som flygtning. Det har givet mig mange svære tanker, og de har været svære at slippe for.

Når jeg strikker, får jeg en dejlig ro i mit hoved og fred fra de onde tanker.

Jeg takker Gud og kirken for, at jeg er med i dette projekt. Derfor vil jeg også tjene Gud.

Jeg kan strikke tre huer om ugen.

Der er nu tre velfungerende strikkegrupper i Coffee Beanies, og mandag starter træningen i den fjerde.

Se mere om hverdag og arbejde på Facebook: <https://www.facebook.com/groups/1308595555932675>

Hvad så med det der Corona?

Når man kommer fra halvandet år med nedlukninger, afstand, mundbind og endelig lettelsen over vaccinerne, er det lidt en omvæltning at lande hernede.

Vi kan ikke helt finde ud af Corona-reglerne, men man skal have mundbind på i offentlig transport og hvor mange er forsamlet indendørs. Det betyder, at vi ser en masse folk i busser og taxaer med et stofmundbind under hagen.

Man skal - måske - også have mundbind på i privatbiler. Vi har hørt, at chaufføren risikerer en bøde, hvis passagererne ikke har mundbind på, så vi har troligt en pakke mundbind med, når vi kører, men er endnu ikke blevet bedt om at tage et på, hvis vi er blevet stoppet af politiet.

Her tror man ikke så meget på afstand og nedlukning, her vasker man meget hænder. Alle steder er der opsat spande med vandhaner og sæbe, både udenfor butikker, ved kirkerne og foran klasseværelserne. Der bliver også i nogle kirker brugt rigtig meget håndsprit både på hænder og mikrofoner.

Alle kostskoleelever er også blevet testede, inden skoleåret startede igen.

*Lise efter 3 timer på
immigrationen i 30 graders
varme*

*Ved ankomst til Mburabushikanwa
vasker man også hænder*

Til gengæld er nogle meget bekymrede, når de hører, at vi er vaccinerede. "Har jeres personlighed ændret sig meget?" spørger mange. Her kan vi berolige dem med, at det har vi ikke bemærket! Her florerer alle konspirationsteorier om vacciner - lige fra magnetisme og Bill Gates' overtagelse af verdensherredømmet og til, at man bliver mærket med "dyrets mærke". (De bibelkyndige vil dog vide, at det enten er i panden eller på højre hånd, så det tror vi bestemt ikke, vi er...)

Men vi hører hele tiden om folk, der tester positive for Corona - også i vores nærmeste omgangskreds. Men så får de straks penicillin, hostesaft og C-vitaminer, for her skal altid rigelig medicin til, når man er syg! Ellers er det en dårlig læge, man har været ved. Men stadig er det sådan, at hvis du bliver indlagt på et hospital, fordi du er hårdt ramt af Corona, så skal familien komme med mad og hjælpe patienten med den personlige hygiejne osv. Det er sådan noget, der er svært at forstå for os, som har øvet os i afstand og værnemidler!

Med chefen på arbejde

Forrige mandag tog vi imod Morten Kofoed og Ole Lundegaard i lufthavnen. Morten skulle tilse forskellige projekter - og sine nye medarbejdere/ aka os - og Ole skulle blandt andet undervise på præsteskolen her i Rubura.

Lise fik lov at følge med Morten ud på besøg i Dukore II som arbejder med blandt andet landbrug og husdyrhold, og på besøg i OVC/børneprojektet.

Det sidste besøg blev en spændende dag på mere end en måde. Vi havde planlagt at besøge tre-fire kirker i Bubanza distrikt sammen med projektleder Julien og hans medarbejder Daniel. Vi kørte afsted fra morgenstunden i projektbilen - en Toyota highlux - i højt humør og med en fornemmelse af, at tidsplanen allerede fra start var lidt for stram.

En god time efter afgang punkterede så højre forhjul. Umiddelbart ikke så stort et problem, vi havde jo reservehjul med. Det viste sig dog at være mere kompliceret end som så at få reservehjulet løs. Det sad oppe under ladet, og det sad virkelig fast!! Men efter ca. halvanden time kom det løs, og vi kunne fortsætte. Inden afgang spottede vi dog noget, der kunne give komplikationer. Venstre bagdæk havde en "bule" - og ikke så meget slidbane - så det kom ikke som en stor overraskelse, da dækket efter en lille halv time sagde bang, og så havde vi igen fladt hjul.

Nu var gode råd dyre. Vi var langt fra byen og en anden bil, men forholdsvis tæt på en af kirkerne, vi skulle besøge. Morten og jeg blev enige om, at vi godt kunne tage det sidste stykke bag på en motorcykel. Så kunne vi da klare besøg i én kirke, imens der kom et ekstra hjul frem til bilen, så vi kunne komme hjem igen. Der blev ringet efter de alternative transportmidler, vi hoppede bagpå, og så gik det ellers over "stok og sten" ad jordvejen op til kirken i Kirimba. Min chauffør blev instrueret meget nøje fra Julien om, at der skulle køres "buke buke" - forsigtigt - med damen!

Det var faktisk ret sjovt - når man lige lod være med at bekymre sig om styrthjelm og den slags! Vi nåede et fint besøg og nåede at høre, hvordan OVC-projektet gør livet bedre for familierne og de udsatte børn. Især spare-låne aktiviteterne blev fremhævet som noget, der virker.

Efter besøget hoppede vi igen bagpå motorcykler og blev kørt tilbage og hen til endnu en kirke, hvor vi lige nåede at hilse, høre lidt fra projektet og få en gave, inden bilen var klar til at køre os tilbage til Bujumbura.

Når der kun er en paraply, må der prioriteres, så fotografen (Lise) nåede at blive lidt våd inden den næste blev fremskaffet...

Protestanternes historie i Burundi

I Burundi er landets historie traditionelt blevet overleveret mundtligt fra generation til generation, men efterhånden som de fleste kan læse og skrive, opstår ønsket og behovet for at nedskrive historien.

En arbejdsgruppe er ved at nedskrive Burundis protestantiske kirkers historie, og fra UEBB er det Nzosaba Juvenal, der deltager. Han kom en dag til Rubura for at interviewe en af de ældre præster, der bor ikke så langt herfra og som har nedskrevet baptistkirkens historie, sådan som de første præster her i Burundi har fortalt den.

Jep blev også udspurgt om det, han har fået fortalt og har læst og set i gamle familiealbum. Nogle af billederne måtte Jep's faste hjælpe med, så vi fik navne på alle personerne. Morten Kofoed havde bøgerne "5 år i Urundi", "10 år i Urundi", "Urundidage" og "25 år i Urundi" med i bagagen. De indeholder mange historiske fakta om hvem, der gjorde hvad hvornår – og nogle gange også hvorfor. Endeligt har vi den bog som Knud Rønne Hansen og Bimpenda Isaac skrev i forbindelse med 75-års jubilæet i 2003.

*Juvenal og Mureretezi i Rubura
Stolene, de sidder i, blev fremstillet af Svend Aage
Hagstrøm for omkring 70 år siden.*

Men alle bøgerne undtagen sidstnævnte er på dansk, så vi har forsøgt at maskinoversætte kapitler med historisk indhold til fransk. Det lykkedes nogenlunde, men når N. P. Andersen i 1933 skriver om "Verdenskrigen" – og det oversættes til "*La Seconde Guerre mondiale*" (Anden verdenskrig) – så må vi korrigere manuelt.

Det er interessant at læse de gamle beretninger om arbejdet og de vilkår, man arbejdede under dengang. Det tog f.eks. godt en måned at komme hertil med tog og skib. Nu synes vi, det er irriterende, hvis rejsetiden kommer over 24 timer.

Man imponeres også over, at de første missionærer ankom til Musema i juni 1928 - uden at kunne det lokale sprog Kirundi, og allerede to et halvt år senere - nytårsdag 1931 - stiftedes den første menighed i Musema. Inden der var gået fem år, kørte undervisnings- og sygearbejdet, man var i gang med at oversætte bibelen og havde eget trykkeri.

Vi har det godt og trives med vores opgaver, og udover lidt forkølelse er vi raske. På fredag rejser Jep til Danmark i to uger, og Lise tager til Rwanda, hvor hun skal arbejde med Kvindedepartementet og besøge kvindegrupper i Butare-regionen. Når Jep kommer tilbage, har han vores to sønner og vores svigerdøtre med. Det glæder vi os meget til!

Næste gang kan du blandt andet læse om: kvindenetværk i Rwanda og Burundi og besøg fra Danmark.

FAKTABOKS:

UEBB – Union des Eglises Baptiste du Burundi – Baptistkirken i Burundi

Rubura – gammel missionsstation i det nordlige Burundi med kirke, skoler, præsteskole, sundhedscenter og landbrugsprojekt

Bujumbura – Burundis kommercielle hovedstad ca. tre timers kørsel fra Rubura.

OVC – Orphans and Vulnerable Children (Forældreløse og sårbare børn)

Coffee Beans – sælger huer mm i Danmark - se www.coffeebeans.dk